

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Č.j.: UPCR-2016/41670-00780501/1

Informace k pomoci v hmotné nouzi

Žádost:

ze dne 20. 4. 2016

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

„Prosím o sdělení, kdo a podle jakých kritérií posuzuje, zda člověk pobírající pomoc v hmotné nouzi může dostat mimořádný příspěvek např. na předmět dlouhodobé spotřeby, brýle apod., a v jaké výši.“

Odpověď generálního ředitelství Úřadu práce ČR:

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, rozeznává šest specifických situací, kdy lze osobu považovat za osobu v hmotné nouzi, protože nemá dostatečné prostředky k zabezpečení svých nezbytných životních podmínek, popř. k úhradě nezbytných jednorázových výdajů. Uvedené situace jsou řešeny prostřednictvím mimořádné okamžité pomoci (dále také „MOP“), kdy osoba nemusí být ve stavu hmotné nouze pro příspěvek na živobytí nebo doplatek na bydlení, ale nachází se ve specifické situaci, kterou bez mimořádné a okamžité pomoci ze strany státu nedokáže sama vyřešit. Přitom však není vyloučena možnost poskytnutí MOP také osobě, která byla uznána za osobu v hmotné nouzi pro účely příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení (s výjimkou MOP poskytované z důvodu hrozby vážné újmy na zdraví).

Situace, v nichž lze dávku MOP poskytnout a maximální možné výše těchto dávek:

- První situací je ta, kdy osoba neplní podmínky hmotné nouze pro opakované dávky, ale kvůli nedostatku finančních prostředků jí hrozí vážná újma na zdraví. Dávku lze poskytnout v částce, která doplní příjem osoby do existenčního minima (v případě nezaopatřeného dítěte do životního minima).
- Druhá situace, v níž lze poskytnout mimořádnou okamžitou pomoc, je spojena s vážnou mimořádnou událostí. Mimořádná okamžitá pomoc může být poskytnuta osobě, kterou postihne vážná mimořádná událost a celkové sociální a majetkové poměry této osoby jí neumožňují překonat událost vlastními silami. Takovou událostí je např. živelní pohroma (povodeň, vichřice a vyšší stupně větrné pohromy, zemětřesení apod.), požár nebo jiná destruktivní událost, ekologická nebo průmyslová havárie. Maximální výše dávky činí 15násobek částky životního minima jednotlivce.
- Další situací, v níž lze poskytnout mimořádnou okamžitou pomoc, je situace, kdy osoba nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky:
 - a. k úhradě nezbytného jednorázového výdaje, spojeného zejména se zaplacením správního poplatku při prokázané ztrátě osobních dokladů, při vydání duplikátu rodného listu nebo dokladů potřebných k přijetí do zaměstnání, s úhradou jízdného v případě ztráty peněžních prostředků, a v případě nezbytné potřeby s úhradou noclehu; výše dávky se stanoví s ohledem na konkrétní výdaj;
 - b. na úhradu nákladů spojených s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby; výše dávky se stanoví až do výše

konkrétního nákladu, ale součet poskytnutých dávek nesmí překročit v kalendářním roce 10násobek částky životního minima jednotlivce;

- c. k uhrazení odůvodněných nákladů vzniklých v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činností nezaopatřených dětí a na zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí; výše dávky se stanoví až do výše konkrétního nákladu, ale součet poskytnutých dávek nesmí překročit v kalendářním roce 10násobek částky životního minima jednotlivce.
- Poslední situace se týká osob, které nemohou v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků, úspěšně řešit svoji situaci a jsou ohroženy sociálním vyloučením. Jde zejména o osobu, která:
 - a. je propuštěna z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody, nebo
 - b. je po ukončení léčby chorobných závislostí propuštěna ze zdravotnického zařízení, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti, nebo
 - c. je propuštěna ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, respektive v 19 letech, nebo
 - d. nemá uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že je osobou bez příštířeší, nebo
 - e. je osobou, jejíž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby.

V tomto případě lze poskytnout dávku až do výše 1 000 Kč. Součet dávek poskytnutých v kalendářním roce nesmí přesáhnout 4násobek částky životního minima jednotlivce.

Místní příslušnost při řízení o MOP je vázána na krajskou pobočku Úřadu práce České republiky (jednotlivé kontaktní pracoviště v rámci krajské pobočky Úřadu práce České republiky) a řídí se místem, kde je osoba hlášena k trvalému pobytu. Pokud však k situaci, která vyžaduje poskytnutí MOP, došlo mimo správní obvod krajské pobočky Úřadu práce České republiky, v němž je osoba hlášena k pobytu, je místně příslušnou ta krajská pobočka Úřadu práce České republiky (jednotlivé kontaktní pracoviště v rámci krajské pobočky Úřadu práce České republiky), v jejímž správním obvodu k situaci došlo. Přiznaná dávka MOP se vyplácí bezodkladně.

Poskytnuté informace Vám zasíláme na e-mailovou adresu xxx, ze které byla žádost odeslána.

S pozdravem